

การตีตราและการกดทับ LGBTQ ในสังคมไทย STIGMATIZATION AND PRESSING LGBTQ IN THAI SOCIETY

สมถวิล เอี่ยมโก* และ วิกรม บุญนุ่น
นักศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนากลุ่มภูมิภาค
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิทยาศาสตร์การพัฒนากลุ่มภูมิภาค

Somthawin lamko* and Viklom Boonnun
Students of Regional Development Strategy
Lecturer responsible for the Regional Development Strategy Program

*Email: Krittamate2017@gmail.com

Received: 2021-03-31

Revised: 2021-04-24

Accepted: 2021-05-12

บทคัดย่อ

บทความทางวิชาการนี้มุ่งนำเสนอสภาพสถานการณ์การตีตรา กดทับเรื่องเพศและแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการลดการตีตรา กดทับเรื่องเพศที่เป็นสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจที่ดีเรื่องเพศและลดการตีตรา การสร้างตราบาปจากการกดทับความรู้สึกแยะ ๆ (ความรู้สึกต่อต้านและการไม่ยอมรับของคนในสังคม) ให้กับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศต่อไปในอนาคต ภายใต้การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อลดการตีตรา การสร้างตราบาปจากการกดทับความรู้สึกดังกล่าว มีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. เพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในด้านความเสมอภาค ความเท่าเทียมในการแสดงออกทางความคิด การแสดงออกทางความคิด สายตา และคำพูดของคนในสังคม โดยแบ่งออกเป็น 3 มิติ ดังนี้

1.1 มิติด้านครอบครัว เป็นการทำให้การมีสถานะตัวตนของความเป็นมนุษย์ปุถุชนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคม มีการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว และครอบครัวให้ลดการรังเกียจเดียดฉันท์ต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคม

1.2 มิติทางสังคมและเศรษฐกิจ (Social and Economic Perspective) เน้นการสนับสนุน และส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันทุกเพศสภาพในสังคมและ

สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อทุกคนและทุกกลุ่มในสังคม โดยเฉพาะผู้มีความหลากหลายทางเพศ ในเชิงจิตศาสตร์และสังคมศาสตร์ เปลี่ยนจากการตีตรา การทำร้ายและการเกลียดชังทางสังคมและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (a place to Hate) ให้เป็นพื้นที่แห่งความรักความผูกพันและความเมตตาดุจ กัลยาณมิตร (a place to Love)

1.3 มิติทางสิ่งแวดล้อม (Eco-efficiency Perspective) เป็นการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องและการยอมรับให้กับคนในสังคมเกี่ยวกับผู้มีความหลากหลายทางเพศ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อให้โอกาสพัฒนาศักยภาพและจัดพื้นที่ทางสังคมกับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศเพื่อให้เกิดการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อทุกคน รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ และสร้างและให้โอกาสการเข้าถึงสิทธิกับทุกเพศวิถีและสร้างความเสมอภาคในสังคม

2. การแก้ปัญหาการกดทับ การตีตราที่เกิดขึ้นจากสื่อต่าง ๆ ที่มีต่อบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศบนพื้นฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักศีล โดยใช้หลักสารานุกรมธรรม 6 เป็นหลักธรรมประกอบด้วย เมตตาทายกรรม เมตตาวิกรรม เมตตาโมกรรม สาธารณโภคี สีสสามัญญตา และ ทิฏฐิสามัญญตา สำหรับสร้างความสามัคคีปรองดองในการแสดงออกในหน้าที่และความสัมพันธ์ของคนในสังคมและการปฏิบัติต่อกันในสังคม เพื่อให้ทุกคนมีความเห็นใจกัน และมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกันต่อหน้าและลับหลัง ทำให้เกิดความระลึกถึงกันสร้างสรรค์ให้เกิดความรัก ความเคารพ การสงเคราะห์ อนุเคราะห์กัน ไม่ให้มีการทะเลาะวิวาทกัน เสริมสร้างให้เกิดความสามัคคีในสังคม ก็จะทำให้สังคมมีความมั่นคงและเป็นเอกภาพได้ เพราะหากประพฤติตามหลักธรรมนี้จะทำให้ระลึกถึงกันในแง่ดี ทำให้เกิดความรักใคร่ปรองดองกัน ทำให้เกิด ความเคารพ มีสัมมาคารวะต่อกัน ทำให้เกิดการสงเคราะห์ช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน ทำให้ เกิดความไม่วิวาท บาดหมางกัน ทำให้เกิดความพร้อมเพรียง สมัคสมานสามัคคีกัน และ ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งด้านพฤติกรรมและวิธีการดำเนินชีวิต ในการอยู่ร่วมกันกับบุคคลต่าง ๆ ในสังคม โดยไม่แบ่งแยกเพศและเพศวิถี

คำสำคัญ: การตีตรา กดทับเรื่องเพศ LGBTQ สิทธิส่วนบุคคล

ABSTRACT

This academic paper focused on the state of the stigmatization situation. Press on gender and ways to tackle the problems of stigmatization. Pressing against gender as the privacy of LGBTQ individuals in Thai society leads to a better understanding of gender and less stigmatization. Creating a stigma from suppressing negative feelings on people around, Especially in the future with gender diversity. Addressing the issue with the privacy of LGBT people to reduce stigma to create a stigma from pressing feelings, there were solutions to the problem as follows.

1. To solve problems arising in LGBTQ people with sustainable development

Inequality Equality of thought expression Thought expression The eyes and the words of the people in society Divided into three dimensions as follows.

1.1 Family dimension. It fostered the identity of the human being of LGBT people in society. Understanding and relationships among family members and those around them were to reduce discrimination against LGBTQ people in society.

1.2 Social and Economic Perspective (Social and Economic Perspective) focused on supporting and promoting the creation of an image and an environment conducive to the coexistence of all genders in society and create an environment that was conducive to everyone and all groups in society. Especially those with sex diversity in psychology and social sciences. Change from stigmatization Assault and hatred in social and electronic media (a place to hate) as a place to love, bond, and compassion.

1.3 Environmental dimensions (Eco-efficiency Perspective) promotes knowledge and correct understanding and acceptance of people in society about LGBT people. Supporting and promoting activities to provide opportunities to develop capacity and organize social spaces with LGBT individuals to create constructive and beneficial expression, including people with gender diversity, and create and provide opportunities to access rights to all sexes and create equality in society.

2. Solving the pressing problem the stigmatization arising from the media Towards people of LGBTQ people based on the concept of sufficiency economy by using the principle of the Saraniya Dhamma 6 as a principle. They consisted of mercy, acrobatics, mercy, speech, mercy, thoughts of the public Bhokhi, the salat, the common Yata, and the dystopia. To create harmony and reconciliation in the expression of duties and relationships of people in society and how they treat each other in society. So that everyone has compassion for each other And having good interactions with each other face, and back They create memories of one another and create love, respect, and support. Not to have a fight Fostering unity in society Will make society have a stable and unity Because if you follow this principle, you will be reminded of each other in a good way It creates love and harmony, creates respect and reverence for each other. Causing assistance, help, and support, causing discord and discord, causing unison. They join together and create unity in both behavior and lifestyle. In coexistence with various people in society Without discrimination of sex and sexuality.

Keywords: Gender Diversity, Rights, LBGTO, Gender Identity, Sexuality

บทนำ

การเลือกปฏิบัติ และการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคนข้ามเพศนั้นเกิดขึ้นในทุกระดับของสถาบันทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันแพทย์ สถาบันการเมือง การปกครองที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนข้ามเพศใน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ดังจะเห็นได้จากการที่กลุ่มคนข้ามเพศมักถูกปิดกั้นโอกาสทางการศึกษาเมื่อเทียบกับกลุ่มประชากรทั่วไป เนื้อหาวิชาที่เรียนไม่เหมาะสม อีกทั้งยังมีอคติต่อคนข้ามเพศ รวมถึงปัญหานโยบายของสถาบันการศึกษา เช่น การให้แต่งกายชุดนักศึกษาและชุดรับปริญญาตามเพศ และห้ามนักเรียนนักศึกษาแต่งกายข้ามเพศ ยิ่งไปกว่านั้น บทเรียนหรือตำราวิชาที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษา ยังคงปรากฏเนื้อหาที่ระบุว่าคนข้ามเพศเป็น “ความเปียงเบน” หรือ “ความผิด ปกติทางจิต” อันเป็นการสร้างความเข้าใจผิดอันก่อให้เกิดอคติ ในสังคมต่อคนข้ามเพศ

ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ ที่นับได้ว่าเป็นที่ยึดถือของหน่วยงานต่าง ๆ กันอยู่ในยุคปัจจุบันนั้น แม้จะไม่มีการบัญญัติสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศเอาไว้อย่างชัดเจน แต่ด้วยแนวคิดตามปฏิญญาฯ ที่ได้กล่าวถึงสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์ว่ามีติดตัวมาแต่กำเนิด บนพื้นฐานของการไม่แบ่งแยกที่จะทำให้มนุษย์สามารถมีวิถีการดำรงชีวิตตามความสามารถของตนเองอย่างสมศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ทุกคนเสมอภาคกันตามกฎหมายและมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด อันเป็นการล่วงละเมิดแห่งปฏิญญานี้ สิทธิดังกล่าวย่อมจะหมายรวมถึงสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศตามไปด้วย รัฐภาคีต่าง ๆ ย่อมมีหน้าที่ตามพันธกรณีในการที่จะนำหลักปฏิญญาดังกล่าวไปเป็นต้นแบบในการจัดทำระบบกฎหมายของตนและปฏิบัติต่อประชาชน ให้สอดคล้องตามมาตรฐาน ตามศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่เสมอภาคกัน (Sinthipong, 2012; Suriyasan, 2014)

ที่ผ่านมามีเหตุการณ์สะเทือนขวัญที่อเมริกา เกิดเหตุในเดือนธันวาคม ปี ค.ศ. 2014 เมื่อวัยรุ่นหญิงข้ามเพศชื่อ ลีลา อัลคอน (Leelah Alcorn) อายุ 17 ปี ได้ฆ่าตัวตายต่อหน้าเพื่อนและผู้ชมในอินเทอร์เน็ต ลีลาได้เขียนจดหมายลาตายระบายนความรู้สึกดตัน อึดอัดและเจ็บปวดจากการที่เธอถูกผู้ปกครองซึ่งเป็นคริสเตียน อนุรักษ์นิยมบังคับให้ลาออกจากโรงเรียน แยกตัวและบังคับให้เข้ารับการรักษาเพื่อ “แก้ไข/รักษา” ให้เธอกลับเป็นชายตามเพศกำเนิด

ในประเทศอังกฤษมีประเด็นวิพากษ์ถกเถียงกันอยู่ในเรื่องควรให้เด็กมีความเข้าใจต่อความหลากหลายทางเพศเมื่ออายุเท่าไร การสอนเรื่อง sex and relationship ซึ่งก็มีโรงเรียนที่อยู่ในย่านที่มุสลิมที่ย้ายไปตั้งถิ่นฐานเยอะ ผู้ปกครองก็ต่อต้านบอกว่าเรื่องเพศไม่ใช่เรื่องที่ต้องสอน แต่เด็กจะเรียนรู้บทบาทที่เหมาะสมได้เอง แต่ใครจะนิยามคำว่าเหมาะสม เพราะคำนี้มันมีค่านิยมจารีตวัฒนธรรม กำกับวิธีคิดอยู่ (Themomentum, 2020)

จะพบว่า สถานการณ์การตีตรามีให้พบเห็นบ่อยครั้งจากสื่อต่าง ๆ อาทิ คำส่อเสียดต่าง ๆ

ถูกเผยแพร่ออกไปในทิศทางที่เกี่ยวกับเพศ การเป็นผู้ถูกกระทำที่กลุ่มคนหลากหลายทางเพศอ้างว่าไม่ควรจะเกี่ยวกับเพศสภาพ เพราะในอีกมุมพวกเขาเหล่านี้ก็มีลมหายใจ และเลือดเนื้อ จิตใจ รวมถึงความรู้สึก ไม่ต่างจากกลุ่มคนที่มีเพศปกติ อีกทั้งในความเป็นจริงแล้ว ในบางครั้งเนื้อหาสาระสำคัญในข่าวที่นำเสนอ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับความจริง และการแสดงออกทางเพศตามที่ถูกนำเสนอ สิ่งเหล่านั้นกลายเป็นผลกระทบที่กลุ่มบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศถูกกระทำ ปัญหาดังกล่าวถูกนำมาถกกันอยู่บ่อยครั้งตามที่มีโอกาส และในแต่ละครั้งก็กลับมาที่คำถามเดิมว่าการทำงานของสื่อที่เกี่ยวข้องกับคนหลากหลายทางเพศ ทั้งชายรักชาย หญิงรักหญิง หรืออีกหลากหลายนั้นมีความเหมาะสมเพียงพอหรือยังในสังคมไทย เพราะยังเป็นปัญหาอยู่บ่อยครั้งในการนำเสนอข่าวที่สื่อเสียด และลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ของกลุ่มบุคคลหลากหลายทางเพศ (Post today, 2015) นอกจากนี้จะพบว่าสื่อมีการใช้ภาษาและการให้สมญานามที่ตีตรา คุกคาม และลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของหญิงรักหญิง (lesbian) ในหลายกรณี เช่น ตีนังดนตรีไทย หลงดัชนี กลิ่นเลสเบี้ยนไซโย เป็นต้น

ในประเทศไทย ผลการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพให้กับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ทั้งที่เป็น LGBTQ (Lesbian Gay Bisexual Transgender Queer) ในช่วงเวลากว่า 18 ปีของผู้ศึกษาพบว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมาสถานการณ์การตีตราเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีวิถีทางเพศรสนิยมทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญในสังคมไทยอีกปัญหาหนึ่ง ส่วนหนึ่ง

มีเหตุผลมาจากขาดความรู้และขาดความเข้าใจ ในคุณลักษณะวิถีทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศและเพศสภาพของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เป็นบุคคลที่เป็นเลสเบี้ยน เกย์ คนรักร่วมเพศ คนข้ามเพศและคนที่ไม่จำกัดกรอบเรื่องเพศ สะท้อนให้เห็นปัญหาการตีตรา การถูกกดทับจากการถูกเรียกขานจากสังคมรอบข้าง ที่มีต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศได้อย่างเด่นชัดมากขึ้น บทความทางวิชาการนี้จึงมุ่งนำเสนอสภาพสถานการณ์การตีตรา กดทับเรื่องเพศและแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการลดการตีตรา กดทับเรื่องเพศที่เป็นสิทธิส่วนบุคคลของผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจที่ดีเรื่องเพศและลดการตีตรา การสร้างตราบปจากการกดทับความรู้สึกแยะ ๆ ให้กับบุคคลทั่วไปในอนาคต

กรอบในการวิเคราะห์

ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์การ ตีตรา และการกดทับเรื่องเพศที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จึงได้นำ กรอบในการวิเคราะห์ เพื่อเสนอความหมายการตีตราและการกดทับและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องมาให้พิจารณาดังนี้ 1) การตีตรา 2) การกดทับในสังคมไทย 3) สถานการณ์การตีตรา กดทับในสังคมไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา

เนื้อหา

การตีตรา

การตีตราทางสังคม (social stigma) หมายถึงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลกับลักษณะบางอย่างที่มีร่วมกัน

หรือเป็นโรคบางชนิดที่เป็นเหมือนกัน(ไม่ปรากฏผู้เขียน, การตีตราทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับ COVID-19 (2563) ในแง่การระบาดของโรค คำนี้อาจหมายถึง การปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลด้วยการเรียกชื่อแบบดูแคลน การเหมารวม การเลือกปฏิบัติ การปฏิบัติแยกจากคนอื่น และ/หรือการสูญเสียสถานะบางอย่างเนื่องจากความเชื่อมโยงกับโรคชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการรับรู้การปฏิบัติดังกล่าว อาจมีผลกระทบต่อผู้ป่วย ผู้ดูแลคนป่วย ครอบครัว เพื่อนฝูง และชุมชน คนที่ไม่เป็นโรคแต่มีลักษณะอื่นที่เหมือนกับคนกลุ่มนี้อาจพลอยได้รับความทุกข์ร้อนใจจากการตีตราทางสังคมไปด้วย การตีตราและการเลือกปฏิบัติอาจเกิดขึ้นได้ในหลายลักษณะ เช่น การปฏิเสธไม่ให้เข้ารับการรักษา การส่งต่อพวกเขาไปรับบริการที่อื่น การจัดให้เขาได้รับบริการสุขภาพเป็นคนสุดท้ายโดยไม่คำนึงว่าเขามาก่อนหรือมาหลัง การชู้ชิบนิินทา และ/หรือ การเปิดเผยสถานะการติดเชื้อเอชไอวีของผู้มารับบริการให้กับครอบครัวหรือเพื่อนร่วมงานของเขาทราบ โดยที่ไม่ได้รับคำยินยอมจากเขาก่อน และการใช้คำพูดหรือถ้อยคำที่ดูถูกเขาในระหว่างที่ให้บริการ เป็นต้น

การตีตรา (Sornprasasiri, 2018) คือ กระบวนการทางสังคมในบริบทเชิงการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมหรือไม่เป็นอำนาจที่ลดคุณค่าบุคคลกลุ่มคน ส่งผลให้มีเจตคติความเชื่อพฤติกรรม การปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมหรือไม่เป็นธรรมต่อปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเชิงลบ พฤติกรรมการปฏิบัติต่อบุคคล/กลุ่มบุคคลนั้น 1. จำแนกและ label ว่าแตกต่างกันจากสถานภาพการติดเชื้อเอชไอวีหรือการมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อ 2. เชื่อมโยงสมพันธ์กับประเด็น

ลดสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม เพศและเชื้อชาติ 3. แยก “ตัวเรา” ออกจาก “เขา” 4. ลดสถานภาพทำให้ด้อยค่า นำไปสู่ความไม่เท่าเทียม

การตีตรา สถานีสุขภาพวัยรุ่นชาย (2563) คือการที่สังคมไม่เห็นด้วยกับลักษณะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือความเชื่อของบุคคลหรือกลุ่มคน ซึ่งขัดกับวัฒนธรรมหรือแบบแผนที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป การตีตราจากสังคมยังนำไปสู่การถูกมองข้ามหรือแบ่งแยก ซึ่งความหมายถึงการที่ลักษณะหรือความเชื่อของบุคคลหรือกลุ่มคนใดทำให้เขาเหล่านั้นถูกแบ่งแยกหรือกีดกันออกไปจากคนกลุ่มใหญ่ในสังคมหรือได้รับโอกาสที่ไม่เท่าเทียมในการได้รับการศึกษา บริการด้านสุขภาพ หรือต้องอาศัยในชุมชนที่ไม่น่าอยู่ เป็นต้น

อาจกล่าวโดยสรุปในมุมมองของผู้เขียนว่า การตีตราที่มีต่อบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ คือการปฏิบัติต่อบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในลักษณะที่ถูกเหยียดหยาม การใช้คำพูดในลักษณะส่อเสียด เสียดแทง เมื่อพูดแล้วคนฟังรู้สึกไม่พอใจ อาจมีการตอบโต้หรือไม่พอใจอยู่ข้างใน หรือบางคนอาจเดินหนีไม่อยากฟังยกตัวอย่าง เช่น พวกเขา ชอบตีฉิ่งหรือ (คนที่ถูกเรียกเป็นตีหรือทอม) นอกจากนี้ในบางลักษณะการแสดงออกด้วยคำพูด วาจาหรือการกระทำบางอย่างนำไปสู่การกดทับหรือตอกย้ำเรื่องเพศ โดยที่บางครั้งผู้ฟังจะตอบโต้หรือไม่ตอบโต้การกระทำดังกล่าวก็ตาม ส่งผลต่อการทารุณกรรมทางจิตใจและนำไปสู่สถานการณ์ปัญหาอื่น ๆ ตามมาในงานวิชาการชิ้นนี้จึงจะได้นำเสนอลักษณะการกดทับที่บุคคลความหลากหลายทางเพศพึงได้รับมาให้สังคมเข้าใจ

การกดทับในสังคมไทย

สถานการณ์การกดทับที่บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญไม่เว้นแม้ตัวผู้วิจัยเองก็เคยผ่านเหตุการณ์มานับไม่ถ้วน ช่วยตอกย้ำให้เห็นว่าสังคมไทยไม่มีความเสมอภาคทางเพศมาโดยตลอด เป็นการยืนยันสถานะทางเพศที่ต่ำกว่าของผู้หญิงและสูงกว่าของผู้ชายในสังคมตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน อาทิ ชายขายบริการมีไว้ตอกย้ำตัวตนของเกย์/โฮโมเซ็กชวล ความสัมพันธ์ที่เรามีกับชายขายบริการไม่ว่าจะเป็นเพศอะไรคือการยืนยันกฎระเบียบของตัวตนทางเพศ หรือตัวตนของเพศวิถี. การที่มีคนมองผู้ชายทำตัวเป็นกระเทยแล้วรู้สึกไม่ดี เนื่องจากสังคมได้วางกรอบบทบาทและการแสดงออกของความ เป็นชายเอาไว้ ซึ่งแนวคิดในสมัยโบราณเป็นค่านิยมที่กดทับความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเหล่านี้ จะพบว่าผู้ปกครองมักมีบทบาทในการกำหนดกรอบ เป็นผู้วางตัวตนทางเพศของเด็ก จนอาจเป็นการกดทับทำให้เด็กไม่ได้ทำในสิ่งที่ตนชอบได้ เช่น เด็กผู้ชายที่เก่งเลขจะถูกยุยงให้เรียนเป็นวิศวกร ขณะที่เด็กหญิงที่เก่งเลขจะถูกบอกให้ไปเรียน พวกสาขาบัญชี (Prachathiai, 2009) ในการศึกษาของไมเคิล วอร์เนอร์เรื่อง Fear of the Queer Planet (1993) อธิบายในทำนองเดียวกันว่าสังคมรักต่างเพศพยายามจัดระเบียบ กฎเกณฑ์และบรรทัดฐานที่แบ่งแยกเพศออกเป็น สองชั่วระหว่างรักต่างเพศที่ถือว่า “ปกติ” และ รักเพศเดียวกันที่ถูกจัดให้เป็นความ “ผิดปกติ” สิ่งเหล่านี้คืออำนาจที่รักต่างเพศพยายามกดทับ กลุ่มคนที่มีพฤติกรรมและอัตลักษณ์แบบรักเพศเดียวกัน (Duangwiset, 2017) จะพบว่าหนึ่งในอุปสรรคชิ้นใหญ่ที่กดทับโอกาสของผู้หญิง

และกลุ่มเพศทางเลือกคือ อคติทางเพศที่เกิดขึ้น โดยไม่รู้ตัว (Unconscious Bias) ของคนในองค์กร ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนแรกเริ่มอย่างการรับสมัครงาน การประเมินผลการทำงาน การให้ค่าตอบแทนอย่าง เงินเดือนและโบนัส และการอำนวยความสะดวก ทั้งด้านข้อมูลและแรงงาน อคติเหล่านี้เกิดขึ้น จากกรอบแนวคิดเรื่องบทบาททางเพศและความ คาดหวังต่อสิ่งที่แต่ละเพศควรจะเป็น แล้วแสดง ออกมาในรูปแบบของการเลือกปฏิบัติโดยไม่รู้ตัว นั่นเอง Gender Diversity นวัตกรรมสู่ความ หลากหลายทางเพศ (2563)

ในมุมมองของผู้เขียนจึงอาจสรุปได้ว่าการกดทับที่เกิดขึ้นในบุคคลหลากหลายทางเพศ เกิดจากการตอกย้ำความคิด ความรู้สึกผ่านวาท การกระทำที่แสดงออกต่อบุคคลที่หลากหลายทางเพศ ทั้งแบบตัวบุคคลและกลุ่ม ส่งผลให้เกิดความรู้สึก แย่ ๆ ในบุคคลที่ถูกตอกย้ำ และอาจจะตอบโต้การ กระทำหรือไม่ตอบโต้ก็ได้ สุดแล้วแต่ความสามารถ และความอดทนของแต่ละคน ซึ่งในสังคมไทย มีตัวอย่างของสถานการณ์การตีตราและการกดทับ ที่ปรากฏให้เห็นผ่านสื่อและเอกสารต่าง ๆ มากมาย ที่ผู้เขียนพึงจะพอนำเสนอให้ได้เข้าใจปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นดังนี้

สถานการณ์การตีตรา กดทับในสังคมไทย ในช่วงเวลาที่ผ่านมา

สภาพปัญหาของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยส่วนใหญ่ เป็นการไม่ยอมรับ ในความหลากหลายทางเพศจึงถูกมองในภาพลบ และถูกตีตราจากสังคมว่าเป็นผู้ป่วยทางจิต หรือ เป็นคนผิดปกติและ ถูกจัดกลุ่มโดยมองว่าเป็นชน กลุ่มน้อย หรือคนชายขอบ เช่นเดียวกับที่นักวิชาการ วิเคราะห์ว่าการแย่งชิงทรัพยากรและการแย่งชิง

อำนาจไม่อาจทำความเข้าใจกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มเกย์ได้ เพราะกลุ่มเกย์ไม่ต้องการแย่งชิงทรัพยากรหรือต้องการได้อำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจ แต่กลุ่มเกย์ต้องการให้สังคมยอมรับวัฒนธรรมย่อยที่ต่างไปจากวัฒนธรรม ของรักต่างเพศ (Duangwiset, 2015) ความรุนแรงจากปลายปากกาของสื่อมวลชนหลายแขนง กลายเป็นการสร้างรอยร้าวให้กับกลุ่มคนหลากหลายทางเพศให้มากขึ้นไปอีก ด้วยว่าหลายครั้งที่สื่อขาดความรู้ความเข้าใจ ส่งผลให้มุมมองที่ออกมาที่มีต่อกลุ่มคนหลากหลายทางเพศผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง กระทั่งส่งผลต่อการนำเสนอข่าวออกสู่สาธารณะ มมองกลุ่มคนดังกล่าวในแง่ลบ คำส่อเสียดต่าง ๆ ถูกเผยแพร่ออกไปในทิศทางที่เกี่ยวกับเพศ การเป็นผู้ถูกกระทำที่กลุ่มคนหลากหลายทางเพศได้มองว่าไม่ควรจะเกี่ยวกับเพศสภาพเพราะอีกมุมพวกเขาเหล่านี้ก็มีลมหายใจ และเลือดเนื้อ รวมถึงความรู้สึกไม่ต่างจากกลุ่มคนที่มีเพศปกติ อีกทั้งในความเป็นจริงแล้ว ในบางครั้งเนื้อหาสาระสำคัญในข่าวไม่ได้เกี่ยวข้องกับความรู้แจ้ง และการแสดงออกทางเพศตามที่ถูกนำเสนอ นั่นก็กลายเป็นผลกระทบที่กลุ่มคนหลากหลายทางเพศถูกกระทำ (Burapha University, 2017) นอกจากนี้การที่มีคนบางกลุ่มยังใช้วิธีการเข้าค่ายธรรมะในฐานะที่เป็นวิธีบำบัดแก้เพศวิถี (แก้อาการผิดเพศ) หรือที่เรียกกันว่า Conversion therapy ในโลกตะวันตก นั่นก็เพราะพวกเขายังเข้าใจผิดว่าการเป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศเกิดมาจากการได้รับการกระตุ้นโดยปัจจัยภายนอก เช่น การถูกหล่อหลอมโดยสื่อบันเทิง การเลียนแบบสื่อตะวันตก ค่ายธรรมะจึงถูกนำมาใช้ในฐานะที่เป็นสื่อด้านตรงข้ามที่มีความถูกต้องชอบธรรมมากกว่าที่จะช่วยให้เด็ก ๆ

หวนคืนสู่ครรลอง การที่ผู้ใหญ่มองว่าวิธีนี้จะช่วยแก้เรื่องความหลากหลายทางเพศได้ มันสะท้อนให้เห็นถึงวิถีคิดของสังคมและระบบการศึกษาของไทยที่พยายามจะบอกว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้องสำหรับเด็ก เป็นการป้อนข้อมูลผ่านบทเรียนเดิม ๆ แต่กลับไม่มีการพูดถึงกระบวนการคิดที่เป็นเหตุเป็นผล การเอาเด็กไปเข้าค่ายก็เหมือนกับเป็นการเอาเด็กเข้าไปรับสารใหม่ที่ผู้ใหญ่เชื่อว่าถูกต้องแล้ว ก็หวังว่าเขาจะต้องเปลี่ยนแนวความคิดโดยไม่พยายามตั้งคำถาม เพราะเชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้คือการป้อนข้อมูลเดิมเข้าไปเรื่อย ๆ ซ้ำ ๆ แล้วมันจะสามารถสร้าง “เด็กดี” ขึ้นมาได้ (Sanook.com, 2018)

จะพบว่าไม่ว่าเพศสภาพใด อาชีพอะไร เมื่อมีตัวตนในโลกโซเชียล ปัญหาที่ต้องเจอคือไซเบอร์บูลลี่ (Cyberbullying) หรือ การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ อาทิ กรณี “ครูบอลลี่” หรือ นายธีรพงศ์ มีสัตย์ ชาว จังหวัดอำนาจเจริญ ที่มุงมันเรียนจนจบและสอบบรรจุเป็นข้าราชการ ได้สำเร็จตามความฝันของพ่อแม่ เป็นครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประสาทรัฐประชากิจ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรีได้สำเร็จ เป็นอีกคนที่ตกเป็น “เหยื่อไซเบอร์บูลลี่” โดยไม่รู้ตัว แม้ปัจจุบันสังคมไทยเปิดกว้างและยอมรับกลุ่มคนหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTQ มากขึ้นก็ตาม ด้วยคาแรกเตอร์ของเพศสภาพ และนิสัยชอบเอนเตอร์เทน รวมถึงแนวคิดใหม่ ๆ แต่งหน้าแปลก ๆ ขณะสอนเพื่อดึงดูดให้นักเรียนชอบและสนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษนี้เอง ทำให้ครูบอลลี่จากคนธรรมดาที่มีคนรู้จักไม่กี่ร้อย กลายเป็นคนสาธารณะของสังคมที่มีคนรู้จักหลายล้านทั้งในไทยและทั่วโลก หลังคลิปแต่งหน้าแปลก

สอนภาษาอังกฤษกลายเป็นคลิปไวรัลกระฉ่อนโลกโซเชียลเมื่อกลางปี 2562 ที่ผ่านมา เมื่อเป็นคนดังในชั่วพริบตา สิ่งที่ตามมา “ครูบอลลี” ถูกไซเบอร์บูลลี่ด้วยคอมเมนต์แง่ลบที่มั่งหมั่งมากมายในโลกโซเชียลโดยไม่ทันตั้งตัวจนรู้สึกบั่นทอนจิตใจ รอยยิ้มแห่งความสุขเริ่มหาย นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อลูกหลานถึงคนใกล้ชิด ซึ่งน้อยคนจะนึกถึงนั่นคือ พ่อ แม่ (Thairath Online, 2020) นอกจากนี้การสร้างภาพเหมารวมที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับมายาคติในทางเพศ สิ่งนี้ได้กลายเป็นความจริงที่คลาดเคลื่อน เช่น ผู้หญิงที่ดีต้องมีครอบครัว แต่งงาน ไม่สามารถที่จะหย่าร้างได้หรือว่า ถ้าหย่าร้างแล้ว คุณต้องรักษาบทบาทความเป็นแม่ มายาคติเหล่านี้ที่ถ่ายทอดออกมาผ่านทางละครชีวิต ครอบครัวที่สมบูรณ์แบบในอุดมคติ มันทำให้เกิดการกดทับของตัวผู้หญิงทำให้ผู้หญิงไม่กล้าออกจากกรอบกติกา ต้องรักษาความเป็นแม่และความเป็นเมีย สิ่งนี้ได้สร้างความทุกข์ทรมานให้กลุ่มผู้หญิง (Thai PBS, 2018) โดยเฉพาะหญิงรักหญิง ยิ่งสร้างบาดแผลการกดทับทางจิตใจในตนเองเข้าไปอีก

จากหลากหลายกรณีที่กำลังมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นการตีตราและการกดทับจากสื่อและบุคคลในสังคม แต่จะพบว่าความน่ากลัวของการถูกกดทับหรือกดขี่นั้นจะทรงอำนาจที่สุดได้ก็ต่อเมื่อการกดขี่นั้นทำให้ผู้กดขี่รู้สึกหลงใหลไปกับบรรทัดฐานของการทรมานตนเองอย่างไม่รู้ตัวและยังการไม่ตระหนักรู้ต่อสถานะการกดทับและยังมีการผลิตซ้ำมากขึ้นเท่าไรก็ยิ่งคิดว่าเป็นผลดีเท่านั้น ด้วยเหตุนี้แล้วกะเทยและผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นเกย์ เลสเบียน ฯลฯ บางกลุ่มกลับรู้สึกยินดีปีติว่า

ต่อสถานะที่ตนเองเป็นเช่นนี้ ไม่แฉเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องปลดแอกตัวเองออกมา เพราะสังคมได้ให้สินบนกับคนกลุ่มนี้ว่าหากอยากอยู่สบายก็มีบทบาทเช่นนั้นเช่นนี้สีเป็นคนดีสี รักษาดีสี อย่าเรียกร้องอะไรมากแล้วเดี๋ยวสังคมจะชื่นชมและให้รางวัลตอบแทนพวกคุณเอง นั่นคือความแยบยลของอำนาจที่กดทับตัวและอัตลักษณ์ของผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ไม่สามารถแสดงออกมาได้ตามศักยภาพความเป็นคนที่มีอยู่ เพราะต้องตกอยู่ภายใต้หลุมพรางกับดักเสรีภาพ เกย์ที่อยู่ในภาพลักษณ์ของความเป็นชายก็ต้องพยายามที่จะสร้างและผลิตซ้ำวิถีคิดที่มองว่าผู้ชายเป็นเพศที่แข็งแกร่ง มายาคติ ความงามของเกย์และผู้ชายจึงต้องพยายามจัดสร้างร่างกายของตนให้มีลักษณะกำยำ อันสะท้อนความยิ่งใหญ่ในทางกายภาพ และแสดงความแข็งแรง แกร่งกล้าในด้านของการรับรู้เกย์ในสังคมไทยจึงมีการแบ่งจัดประเภทตนเองของกลุ่มตนเองอีกว่าเป็นเกย์แบบไหน เกย์รุกเกย์รับ อันเป็นค่านิยมที่มีรากฐานมาจากความคิดแบบผิวเมียชายหญิงซึ่งเป็นการสร้างอัตลักษณ์ขึ้นมาเพื่อที่จะกดทับสังคมเกย์ด้วยกันเข้าไปอีกว่าลักษณะแบบไหนพึงมีพึงปฏิบัติและหากเกย์จะแสดงตนเป็นรับก็ต้องมีความเป็นแมนหรือใช้คำพูดว่ารับแมน ๆ ไม่แสดงออก เพราะการแสดงออกซึ่งความสาว ความเปรี๊ยะในสังคมเกย์จะถูกผลักไสให้เป็นเกย์ชายขอบ หากินยากหรือไม่เป็นที่นิยม จึงมีการผลิตการกดทับซ้ำ สร้างคำว่าไบรับ ไบรุกขึ้นมาอีก อันมีรากฐานมาจากคำว่า Bisexuals หรือคนที่สามารถร่วมเพศได้ทั้งกับผู้ชายและผู้หญิง อันสะท้อนถึงความเป็นชายที่เคยหรือมีความปรารถนาทางเพศต่อผู้หญิงอันมีราคาว่า

การเป็นชายรักชายที่ราคาต่ำกว่าคนที่อยู่ในกระแส
นิยมของสังคมที่ชายเป็นใหญ่ มีการตั้งคำถามว่า
ทำไมสังคมเกย์ในไทยจึงยังต้องมาถามไถ่กันว่า
ใครเป็นรุก เป็นรับ ทั้ง ๆ ที่บทบาททางเพศของเกย์
เป็นเรื่องที่ไม่ได้จะต้องถูกจำกัดว่า คนรุกจะต้อง
รุกตลอด และคนที่รับจะกลับมาเป็นรุกไม่ได้
จึงมีความอายบางอย่างของเกย์บางกลุ่มที่เกลียด
กลัวการที่คนที่เป็นรับ อันแสดงบทบาทเมีย
จะกลายมาเป็นผู้รุกคืน โดยวิธีคิดเช่นนี้เองเป็นการ
นำเข้าและสถาปนาคุณค่าของการร่วมเพศแบบ
ชายหญิงทางช่องคลอด ที่ทำให้ท่วงท่าและพฤติกรรม
ทางเพศของเกย์ต้องถูกจำกัดบทบาทว่าใครคือ ผู้
และใครคือ เมีย ทั้งที่ลักษณะความสัมพันธ์ของเกย์
นั้นเป็นเรื่องของผู้ชายที่นิยมความเป็นชายรักชาย
แต่กลับนิยมความสัมพันธ์ของกลุ่มตนด้วยทัศนคติ
ของสังคมชายหญิงเพื่อที่จะสร้างการยอมรับ
ที่ง่ายกว่า (Prachatai, 2013) ในมุมมองผู้เขียน
สามารถวิเคราะห์ได้ว่าสถานการณ์การตีตราและ
กดทับจากคนรอบข้างของคนในสังคมที่มีต่อบุคคล
ที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงมีมาอย่างต่อเนื่อง
ส่วนหนึ่งด้วยความเข้าใจผิดในเพศวิถี เพศสภาพ
และแสดงออกมาด้วยการแสดงออกที่ล้อไปกับการ
ไม่รู้ของตนเองและส่งผลให้บุคคลที่รับสาร
จากการสื่อสารของตนเองรู้สึกไม่ยินดีปรีดาไปด้วย
บางคนที่อดรนทนไม่ไหวก็ตอบโต้ทันทีด้วยวาจา
หรือการกระทำ แต่บางคนที่มีความอดทนก็แบกรับ
ความรู้สึกไว้ช้าแล้วช้าเล่า เป็นการตอบย้ำความรู้สึก
ตนเองให้มากขึ้นไปอีก บทเรียนการทำงานกับบุคคล
ผู้มีความหลากหลายทางเพศของผู้ศึกษาเอง
ในฐานะวิทยากรที่ให้การอบรมกับผู้มีความ
หลากหลายทางเพศมากกว่าสิบห้าปี บอกย้ำ
ให้เห็นว่าการตีตราและการกดทับเรื่องเพศจาก

คนทั่วไปส่งผลกระทบต่อบุคคลผู้มีความหลากหลาย
ทางเพศในเชิงลบมากกว่าบวก แม้ว่าจะพบว่า
อาจมีบางคนอาจยินดีปรีดาไปกับการกดทับด้วย
แต่ส่วนใหญ่จะพบว่าจะทำให้รู้สึกด้อยค่าในตนเอง
และเกิดเป็นความรู้สึกกลัวตามในทางลบ
มากกว่าบวกหรือตอบโต้ทางลบในใจ สถานการณ์
ที่เกิดขึ้นในสังคมที่พบเห็นกันอยู่จึงส่งผลกระทบต่อ
ในเชิงลบต่อการใช้ชีวิตที่เหลือของบุคคลผู้มีความ
หลากหลายทางเพศโดยที่ผู้พูดอาจไม่ได้รับรู้ผล
จากการกระทำของตนเองเลย

สรุป

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าสถานการณ์ปัญหา
การตีตรา กดทับเรื่องเพศของผู้มีความหลากหลาย
ทางเพศที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้เขียนวิเคราะห์ได้
ในระดับหนึ่งว่าสถานการณ์ปัญหาการตีตรา กดทับ
เรื่องเพศในสิทธิส่วนบุคคลของผู้มีความหลากหลาย
ทางเพศยังคงดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่อดีต
ถึงปัจจุบัน ปัญหาส่วนหนึ่งมาจากสื่อ แม้แต่ผู้มีความ
หลากหลายทางเพศเองยังคงไม่เห็นความ
สำคัญของการกดทับทางเพศของตนเองดีพอ
ซึ่งเท่ากับกำลังสร้างการแบ่งแยกทางความคิดของ
คนในสังคมให้เกิดขึ้นระหว่างเพศต่าง ๆ ในสังคม
การกดทับเพศใดเพศหนึ่งโดยให้อีกเพศหนึ่ง
เป็นคนบงการชีวิต แม้จะมีหลายหน่วยงาน
พยายามหาแนวทางแก้ไขก็ยังมีปัญหาให้พบเห็น
ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง เนื่องจากปัญหาเหล่านั้น
เกิดจากความไม่เข้าใจในมิติทางเพศ วิถีทางเพศ
อัตลักษณ์ทางเพศและยังไม่ได้เข้าใจในบทบาททางเพศ
ของบุคคลแล้วคิดและแสดงออกมาด้วยคำพูด
การแสดงออกที่ตีตราและแสดงในเชิงรุกรอนสิทธิ
ทางเพศ ทั้งนี้ในความเป็นจริงนั้นสถานการณ์ทาง

สังคมคงไม่ได้มองแค่เพศสรีระจากที่มองเห็นจากการแสดงออกและจากเพศวิถี การให้ความเสมอภาคทางเพศโดยไม่ตีตรา ไม่สร้างตราบบกับบุคคลที่มีเพศวิถีต่างจากตนเองด้วยการไม่ล้อเลียน ไม่ใช้คำพูดที่เสียดแทงความรู้สึกผู้ฟัง ในอันที่จะไปกดทับความรู้สึก สร้างความกดดันทางจิตใจต่อบุคคลหลากหลายทางเพศ จะช่วยให้การดำเนินการใด ๆ กับบุคคลทุกกลุ่มมีความเสมอภาคเท่าเทียม สังคมสามารถตอบสนองต่อความต้องการทุกคนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ซึ่งจะยังผลให้บุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศได้รับความเสมอภาคไปด้วยเช่นกัน

ประเทศสมาชิกของสหประชาชาติได้รับรองวาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2573 ซึ่งจะบรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลา 15 ปีที่ประกอบด้วย 17 เป้าหมายในการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ตัวชี้วัด 1 เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เน้นให้ความสำคัญกับการปรับสมดุลทั้ง 3 มิติของการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบบูรณาการและการมีส่วนร่วมเพื่อไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ประเทศไทยเองมีกรอบการพัฒนาของตนเองที่กำลังใช้อยู่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยอาศัยหลักภูมิปัญญาและความซื่อสัตย์สุจริตตลอดจนหลักการเดินทางสายกลาง ความสมเหตุสมผลและความรอบคอบตามกรอบแนวคิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จุดเน้นของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือความยั่งยืน และที่ผ่านมาได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

(พ.ศ.2560-2579) ให้ประเทศไทยมีทิศทางที่ชัดเจนในระยะยาวเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ใช้ยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ด้านประกอบด้วยความมั่นคง การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความเสมอภาคทางสังคม การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการปรับสมดุลของสภาพแวดล้อมและการพัฒนาภาครัฐโดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มและพัฒนาศักยภาพของทุนมนุษย์ให้ความยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เสริมสร้างเสถียรภาพของชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่ง ยั่งยืน เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐและส่งเสริมธรรมาภิบาล นอกจากนี้ยังเน้นความสมดุลกับความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม แผนนี้ยังคงมุ่งเน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งประกอบด้วย 3 หลักการคือ ความพอประมาณ ความสมเหตุสมผล และความรอบคอบ

ประเทศไทยเองจำเป็นต้องจัดการกับความเหลื่อมล้ำและความไม่สมดุลระหว่างสภาพแวดล้อมและสังคมที่เป็นเป้าหมายรวมของประเทศไทย เช่นเดียวกันกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้นจากสถานการณ์การตีตราและการสร้างแรงกดทับเรื่องเพศกับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในหลากหลายรูปแบบ ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางการแก้ไขที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อลดการตีตราและการลดการกดทับ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน ดังต่อไปนี้

1. เพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การแก้ไขปัญหาควรลดการตีตราในบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในยุคปัจจุบัน โดยไม่กระทบกระเทือนกลุ่มอื่น ๆ เป็นการแก้ไขปัญหาที่สามารถจะสนองตอบความต้องการด้านสิทธิส่วนบุคคลด้วยความเสมอภาค เท่าเทียม ไม่ลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยถ้อยคำที่ตนเองสรรหามา เฉกเช่น การตีฉิ่ง ตีฉาบ ควรเป็นการคำนึงถึงความเสมอภาค เท่าเทียมในการแสดงออกทางความคิด การแสดงออกทางความคิด สายตา คำพูดในสังคมโดยอาศัยหลักการ ดังนี้

1.1 มิติด้านครอบครัว

- คำนึงถึงการคงอยู่ของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคมในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง

- ทำความเข้าใจให้ครอบครัวคนรอบข้างให้ลดการบูลลี่คนอื่นในสังคมไม่เลือกว่าเพศวิถีใด ๆ

1.2 มิติทางสังคมและเศรษฐกิจ (Social and Economic Perspective)

- ช่วยกันสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันทุกเพศสภาพ

- สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อทุกกลุ่มคนโดยคำนึงถึงบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในเชิงจิตศาสตร์และสังคมศาสตร์ เปลี่ยนจากการตีตราการบูลลี่ (a place to Hate) ให้เป็น (a place to Love) เพื่อเอื้อให้เกิดสภาพที่ดีต่อคนในสังคม

1.3 มิติทางสิ่งแวดล้อม (Eco-efficiency Perspective)

- การส่งเสริมทุกคนในสังคมให้มีความเข้าใจต่อเพื่อนและบุคคลทั่วไปถึงวิถีทางเพศและความเข้าใจเรื่องการไม่ลดทอนความเป็นคนของทุกคน

- ส่งเสริมให้สังคมมีการจัดการที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของทุกคนโดยครอบคลุมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ

- ให้โอกาสการเข้าถึงสิทธิกับทุกเพศวิถี และสร้างความเสมอภาคทางสังคม

- ส่งเสริมให้บุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศสามารถพึ่งพาตนเองได้และเข้าถึงสิทธิเท่าเทียมทางเพศ

2. การแก้ปัญหาการกีดกันการตีตราที่เกิดขึ้นจากสื่อกับบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศบนพื้นฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

โดยใช้หลักพุทธธรรมการที่ “คน” จะดำเนินชีวิตไปสู่เศรษฐกิจพอเพียงได้นั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ คนจะต้องพัฒนาจิตใจโดยใช้หลักพุทธธรรม ซึ่งมุ่งเน้นให้เข้าใจธรรมชาติของโลกและชีวิต ให้ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สังคมนำสู่ความสุข โดยนำหลักการแก้ปัญหาการกีดกัน การตีตราที่เกิดขึ้นจากสื่อต่าง ๆ ที่มีต่อบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศบนพื้นฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักศีล โดยใช้หลักสารานียธรรม 6 เป็นหลักธรรมประกอบด้วย เมตตาทายกรรม เมตตาวัจจกรรม เมตตาเมโนกรรม สาธารณโกศี สีสสามัญญุตตา และทิวฐีสสามัญญุตตา สำหรับสร้างความสามัคคีปรองดองในการแสดงออกในหน้าที่และความสัมพันธ์ของคนในสังคมและการปฏิบัติต่อกันในสังคม เพื่อให้ทุกคนมีความเห็นใจกัน และมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกันต่อหน้าและลับหลัง ทำให้เกิดความระลึกถึงกันสร้างสรรค์ให้เกิดความรัก

ความเคารพ การสงเคราะห์ อนุเคราะห์กัน ไม่ให้มีการทะเลาะวิวาทกัน เสริมสร้างให้เกิดความสามัคคีในสังคม ก็จะทำให้สังคมมีความมั่นคง และเป็นเอกภาพได้ เพราะหากประพฤติตามหลักธรรมนี้จะทำให้ระลึกถึงกันในแง่ดี ทำให้เกิดความรักใคร่ ประองดองกัน ทำให้เกิด ความเคารพ มีสัมมาคารวะต่อกัน ทำให้เกิดการสงเคราะห์ ช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน ทำให้ เกิดความไม่วิวาทบาดหมางกัน ทำให้เกิดความพร้อมเพรียง สมัคสมานสามัคคีกัน และ ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งด้านพฤติกรรมและวิธีการดำเนินชีวิต ในการอยู่ร่วมกันกับบุคคลต่าง ๆ ในสังคม โดยไม่แบ่งแยกเพศและเพศวิถี

ด้านพฤติกรรมและวิธีใช้ชีวิต ได้แก่ มีวินัย ในการอยู่ร่วมกันกับบุคคลในสังคมโดยไม่แบ่งแยกเพศ วินัยเป็นจุดเริ่มต้นในกระบวนการศึกษาและพัฒนามนุษย์ ให้มีความประพฤติดีทั้งกายและวาจา เป็นข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม เว้นจากความชั่ว และพัฒนามนุษย์ ให้เป็นผู้ที่มีวาจาชอบ คือ มีสัมมาวาจา พูดจารู้จักกาลเทศะ สามารถใช้วิถีชีวิตที่ถูกต้องดีงาม มีการทำงานชอบ คือมีสัมมากรรม และมืออาชีพชอบ คือสัมมาอาชีพะ สามารถทำมาหาเลี้ยงชีพได้อย่างดีมีสุข

ด้านจิตใจ ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม ความเข้มแข็ง มั่นคงของจิตใจ และสภาพจิตใจที่ดีงาม รวมทั้งความสุขเป็นการฝึกฝนในด้านจิต หรือระดับจิตใจให้มีความตั้งมั่นแห่งจิต เพื่อให้จิตใจสงบ แน่วแน่ ไม่ฟุ้งซ่าน จิตต้องกำหนดแน่วแน่ในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะเป็นการพัฒนาคุณสมบัติต่าง ๆ ของจิตทั้งในด้านคุณธรรม เช่น ความมีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในด้านความสามารถของจิต เพิ่มพูน

ความสามารถทางจิตมีความเพียรพยายามชอบ คือมีสัมมาจายามะ ฝึกฝนตนเองให้มีสติระลึกรู้ชอบ หมายถึง สัมมาสติ รู้ตนเองตลอดเวลาและมีความตั้งใจชอบ คือมีสัมมาสมาธิ มีจิตใจมั่นคง ตั้งใจ และมุ่งมั่นทำอะไรให้สำเร็จได้ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้คนในสังคมเข้าใจเรื่องเพศ มิติทางเพศและวิถีทางเพศต่าง ๆ รวมทั้งแนวคิด ทักษะคิด และ ค่านิยม

เมื่อพัฒนาให้มนุษย์เป็นคนดีได้แล้ว เขาจะมีความประพฤติดีทั้งกายและวาจา มีวินัยต่อตัวเอง รู้จักกาลเทศะ ประกอบอาชีพอย่างสุจริต มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีสติรู้ตนตลอดเวลา มีจิตใจมั่นคงและมุ่งมั่นมีความรู้เข้าใจมีวิจารณญาณ สามารถแยกแยะสิ่งดีชั่ว สิ่งที่ดีควรทำหรือไม่ควรทำ ตั้งอยู่ในเหตุและผล รู้จักวินัยจรรยาบรรณ สามารถที่จะดำรงชีวิตให้อยู่อย่างถูกต้องและดีงาม ซึ่งถือว่าเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เมื่อมนุษย์ได้รับการพัฒนา ในขั้นนี้ มนุษย์ก็จะหลุดจากกิเลส ตัณหา ลดความอยาก มนุษย์ก็จะรู้จักคำว่าเพียงพอ พอประมาณ การดำรงชีวิตของมนุษย์ก็จะอยู่ในความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ตั้งอยู่ในความมีเหตุผล ไม่กดทับตีตราคนอื่นให้รู้สึกด้อยค่าต่อตนเอง คำนึงถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำอย่างรอบคอบ เตรียมพร้อมที่จะรับสภาพสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นตลอดเวลา ซึ่งเป็นการสร้าง ความมั่นคงในการดำรงชีวิต เนื่องจากสามารถพึ่งพาตัวเองได้อยู่บนขาของตนเองได้ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น มนุษย์ก็จะอยู่กับสรรพสิ่งในโลกด้วยความเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ไม่เบียดเบียนทำลายล้างทุกสิ่งในโลกก็จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

REFERENCES

- Burapha University. (2017). **Media for Change: Working with the Media on Sexual appearance, expression status and gender characteristics in Thailand**, Chonburi. University.Burapha. (In Thai)
- Department of Disease Control (2015). **Stigma and Discrimination Related to HIV in Healthcare Facilities**. Thailand : Health care provider survey, Bangkok, National AIDS Management Center, Department of Disease Control, Ministry of Public Health. (In Thai)
- Duangwiset N. (2515). **power and Knowledge Behind sex and prostitutes**. Online, <https://www.sac.or.th/databases/anthropology-concepts/articles/11>. 21 September 2020. (In Thai)
- Duangwiset N. (1972). **Knowledge and power. Behind the scenes of sex and prostitutes**. Online.<https://www.sac.or.th/databases/anthropology-concepts/articles/September 2020>. (In Thai)
- Prachatai (2013). **From 2nd to 3rd Gender: State of Oppression and the Discourse of Freedom**. Online. (4).<https://prachatai.com/journal/2014/04/52738> Accessed on 20 September 2020. (In Thai)
- Sex in Thai society. (2020). **The fact that there are only two: “change gay, repair homo”: confused world or people who are not**.Understand. Online <https://www.sanook.com/news/7594882/>. 20 September.2020 (In Thai)
- Sornprapasiri. T. (2018). **Ideas for ending stigma and discrimination in Thai society**. Online. uploads 2018-03-08105304. Ideas for ending stigma. Accessed on 21 September 2020. (In Thai)
- Suriyasan B. (2014). **Sexual identity and sexuality in Thailand**. Bangkok: International Labor Organization.
- The domestic news team, Post Today. (2015). **Voices from different gender groups**. “When the media stigmatize - create prejudice. Online.<https://www.posttoday.com/politic/report/402619>. 20 September 2020. (In Thai)
- Together. Online..<https://www.thairath.co.th/scoop/1865054>. Accessed 20 September 2020.
- Thai PBS. (2020). **More than masculine or feminine: communication of sex should be (weak) wai**.(Round) to know (2018) .Online. <https://www.citizenthaipbs.net/node/25025> Accessed on September 21, 2020. (In Thai)

- Sinthipong U. (2012). Human Rights. Bangkok: Winyuchon.
- No author appears. (2020). **Social stigma related to COVID-19**. Online <https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand/covid19-stigma-guide-th-final.pdf>. Accessed 21 September 2020. (In Thai)
- Sirindhorn Anthropology Center (Public Organization). (2020). **“Manhood” in Thai society- Review of masculinity in Siamese society**. Online. Accessed 21 September 2020. (In Thai) <https://www.sac.or.th/conference/2017/blog>. Accessed on 21 September 2020.
- Adolescent Male Health Station. (2020). **No Secret Tips for Addressing Stigma and Harassment in Daily Life**. Online <https://ym2m.lovecarestation.com>. Accessed 21 September 2020.
- Thailand.open developmen. (2020). **Sustainable Development Goals**. Online <https://thailand.opendevopmentmekong.net/th/topics/sustainable-development-goals>. Accessed 20 September 2020. (In Thai)
- Themomentum. (2020). **Break the silence: Idahot in the world**.Ideal. Online. [https://themomentum.co/idahot-2020-breaking-the-silence /](https://themomentum.co/idahot-2020-breaking-the-silence/) accessed 19 September 2020. (In Thai)
- National Innovation Agency. (2020) **.Gender Diversity Innovation towards Gender Diversity Prejudice**.Sexually occurring without realizing it. <https://www.nia.or.th/GENDER>. (In Thai)
-